

T:mi Mari Sarpasen palveluyksikön omavalvontasuunnitelma

Sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain 27§:n ja Valviran määräyksen 1/2024 mukainen palveluyksikön omavalvontasuunnitelma

Tätä omavalvontasuunnitelmaa on päivitetty viimeksi 24.8.2026

Tällä omavalvontasuunnitelmalla valvotaan alla kerrotun palveluyksikön toimintaa ja palveluyksikössä mahdollisesti käytettyjen alihankkijoiden toiminnan laatua ja asianmukaisuutta sekä asiakas- ja potilasturvallisuutta.

Velvollisuus laatia palveluyksikkökohtainen omavalvontasuunnitelma perustuu sosiaali- ja terveydenhuollon valvontalain 8741/2023) 27§:n ja sen perusteella laadittuun Valviran määräykseen 1/2024. Mikäli palveluntuottajalla on kaksi tai useampia palveluyksiköitä, on palveluntuottajan laadittava kunkin palveluyksikön lisäksi omavalvontaohjelma. Palveluyksiköllä tarkoitetaan toiminnallisesti ja hallinnollisesti järjestettyä kokonaisuutta, jossa tuotetaan sosiaali- ja terveyspalveluita. Jokaisella palveluyksiköllä on lähtökohtaisesti omat nimetyt vastuuhenkilöt. Tyypillisesti kuntoutusyrityksessä on vain yksi palveluyksikkö, jossa voi kuitenkin olla useita eri palveupisteitä (toimipisteitä).

Omavalvontasuunnitelman tarkoituksena on keskittyä erityisesti riskien tunnistamiseen ja riskien ennalta ehkäisyyn konkreettisin omavalvontasuunnitelman kirjattavin keinoin. Omavalvontasuunnitelma ei ole strateginen asiakirja, vaan käytännön hoito- ja kuntoutustyön apuväline, jota päivitetään tarpeen mukaisesti, jollei omavalvontasuunnitelman seurannasta julkaista muuta julkista tietoa.

Tämä omavalvontasuunnitelma on laadittu Suomen Kuntoutusyritykset ry:n mallipohjan avulla.

Omavalvontasuunnitelma

1. Palveluntuottajaa, palveluyksikköä ja toimintaa koskevat tiedot

1.1 Palveluntuottajan perustiedot:

Yrityksen virallinen nimi: T:mi Mari Sarpanen

y-tunnus: 1664911-1

Yhteystiedot:

Puh. 050 3843331

Sähköposti: marifysioterapia@gmail.com

Postiosoite: Vuoriharjuntie 32A 02330 Espoo

1.2 Palveluyksikkö ja palvelupiste tai palvelupisteet, joita tämä suunnitelma koskee (palveluyksikön perustiedot):

T:mi Mari Sarpasen palveluyksikkö

Tähän palveluyksikköön kuuluvat seuraavat palvelupisteet, joissa palvelua annetaan:

Palvelupiste 1: T:mi Mari Sarpasen ratsastusterapiapalvelut Kirkkonummen Luomassa osoitteessa Rauhalantie 161 02440 Luoma. Ratsastusterapiasta tehdään myös verkostokäyntejä esim.asiakkaan kotona Läntisen-Uudenmaan ja Helsingin alueilla.

Palvelupiste 2: T:mi Mari Sarpasen ratsastusterapiapalvelut Espoossa osoitteessa Peringintie 10 02740 Espoo. Ratsastusterapiasta tehdään myös verkostokäyntejä esim.asiakkaan kotona Läntisen-Uudenmaan ja Helsingin alueilla.

Palvelupiste 3: T:mi Mari Sarpasen fysioterapiapalvelut osoitteessa Vuoriharjuntie 32A 02330 Espoo, josta käsin tehdään paljon koti-, päiväkoti- ja koulukäyntejä Länsi-Uusimaan ja Helsingin alueilla.

Palvelupiste 4: T:mi Mari Sarpasen allasterapiapalvelut tapahtuvat Espoon, Kirkkonummen ja Helsingin Mäkelänrinteen uimahalleilla.

Palvelupiste 5: T:mi Mari Sarpasen fysioterapiapalvelut toimii myös Terapiakeskus Onni Oy:n, Y-tunnus 2827055-5, alihankkijana Pakkalan palveluyksikössä, os.Antaksentie 4, 01510 Vantaalla. Lisäksi palvelua annetaan palvelupisteen asiakkaiden kodeissa, päiväkodeissa ja kouluilla sekä harrastekäynteinä erilaisissa harrastuspaikoissa Läntisen Uudenmaan ja Helsingin alueilla.

Palvelupisteen 1,2,3 ja 4 ratsastus-, allas ja fysioterapian vastuuhenkilönä toimii Mari Sarpanen, p.0503843331, marifysioterapia@gmail.com. Lisäksi hän on vastuuhenkilönä alihankkijana toimimisesta palvelupisteissä 3 ja 4, p.0503843331, mari.sarpanen@terapiaonni.fi.

Terapiakeskus Onni Oy:n fysioterapiapalveluiden vastuuhenkilönä toimii Ville Laine, p.040-5630095, ville.laine@terapiaonni.fi.

1.3 Palvelut, toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet

Palveluyksikkö tarjoaa fysio- ja ratsastusterapiapalveluita palveluiden sijaintikuntien alueella ja lähialueilla vastaanotto-, koti-, koulu-, päiväkoti- ja harrastekäynteinä.

Palveluita tarjotaan myös soveltuvien osien etäpalveluina, kuten etäkuntoutuksensa

Palveluita tuotetaan Kelan palveluntuottajana ja Kelan palveluntuottajan alihankkijana Terapiakeskus Onni Oy:lle.

Lisäksi palvelua tuotetaan HUS:n fysio- ja ratsastusterapian palveluntuottajana.

Vuositasolla arvioituihin asiakas- ja potilasmäärät, joille palvelua tuotetaan: Vuositasolla yrityksellä on n.25 kuntoutusasiakasta, joilla yleensä 10-60 kerran hoitosarjoja.

Palveluita tuotetaan palveluntuottaja-sopimuksen perusteella suoraan asiakkaalle Kelan standardia noudattaen. Palveluita tuotetaan myös itse maksaville ja vakuutusyhtiöiden asiakkaille.

2. Asiakas- ja potilasturvallisuus

2.1 Palveluiden laadulliset edellytykset

Kuvaus toimenpiteistä, joilla palveluyksikön yrittäjä huolehtii tämän suunnitelman toteutumisesta

- Kohdassa 1.2 mainittu yrittäjä on vastuussa yritystoiminnassa syntyneistä ongelmatilanteista normaalina työaikana.
- Yrittäjä vastaa terapiasuunnitelmien toteutumisesta sekä mahdollisista haasteista tai vaaratilanteista terapiasuunnitelmien toteutumisessa. Yrittäjä on järjestänyt itselleen mahdollisuuden ulkopuoliseen työnohjaukseen.
- Yrittäjä täydennyskoulutautuu erillisen täydennyskoulutussuunnitelman mukaisesti.
- Yrittäjää toimii asiakkaidensa vastuuterapeuttina ja tarvittaessa asiakkaille voidaan sopia ulkopuolinen vastuuterapeutti esimerkiksi yrittäjän poissaolon ajaksi, mikäli kuntoutuksen keskeyttäminen poissaolon ajaksi ei ole tarkoituksenmukaista tai mahdollista.
- Yrityksessä noudatetaan seuraavia palvelua tarkentavia palvelukuvauksia tai laatustandardeja/laatukäsikirjoja: Kelan avoterapioiden palvelukuvaus, Terapiakeskus Onni Oy:n laatustandardi.

1.2 Vastuu palvelujen laadusta

- Kohdassa 1.2 mainittu yrittäjä on terveyspalveluista vastaava henkilö, joka vastaa palvelujen laadusta kaikissa tilanteissa. Palvelusta vastaava yrittäjä on koulutettu ja Valviran valvoma terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) tarkoittama ammattihenkilö.
- Vastuuhenkilö on yksinyrittäjänä kiinteästi mukana palveluyksikön päivittäisessä toiminnassa.

1.3 Asiakkaan ja potilaan asema ja oikeudet

Asiakkaan oikeus hyvään kohteluun ja hoitoon

Jokaisella on oikeus tulla kohdelluksi ja kohdatuksi aina asianmukaisesti asiakkaiden taustasta tai vammasta riippumatta. Jokaisella on oikeus laadultaan hyvään terveyden- ja sairaanhoitoon. Jokaisen hoito on järjestettävä ja häntä on kohdeltava siten, ettei hänen ihmisarvoaan loukata sekä siten, että hänen vakaumustaan ja hänen yksityisyyttään kunnioitetaan. Potilaan äidinkieli, hänen yksilölliset tarpeensa ja kulttuurinsa on mahdollisuuksien mukaan otettava hänen hoidossaan ja kohtelussaan huomioon. Näistä oikeuksista säädetään tarkemmin laissa potilaan asemasta ja oikeuksista (potilaslaki, 785/1992).

Potilaslain mukaiset muut oikeudet, kuten tiedonsaantioikeudet ja itsemääräämisoikeudet

Asiakkaiden oikeuksien toteutumisessa noudatetaan potilaan asemasta ja oikeuksista annettua laki, erityisesti lain 5 §:ää jonka mukaan asiakkaalla on oikeus saada tietoa erilaisista hoito- ja jatkohoitovaihtoehdoista kuten asiakkaan valinnanvapauteen tai julkisesti järjestetyn hoidon suorahankintoihin liittyvistä kysymyksistä, sekä erityisesti potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 6 §:n eli potilaan itsemääräämisoikeuteen liittyvissä kysymyksissä. Viitatus 6 §:n nojalla potilaalla on oikeus tulla hoidetuksi yhteisymmärryksessä hänen kanssaan. Jos potilas kieltäytyy jostain tietystä hoitotoimenpiteestä, on potilasta hoidettava muulla lääketieteellisesti hyväksyttävällä tavalla.

Yrittäjä ei käytä kuntoutuksessa varsinaisia rajoitustoimenpiteitä. Mikäli rajoitustoimenpiteitä olisi käytössä, niistä tehtäisiin erilliset lain edellyttämät päätökset ja etukäteiset suunnitelmat sekä merkinnät myös tähän omaavalvontasuunnitelmaan erillisen ”rajoitustoimenpiteet” otsikon alle. Rajoitustoimenpiteiden on lähtökohtaisesti perustuttava lakiin ja ne ovat aina viimesijainen keino. [Lisätietoa Valviran rajoitustoimenpiteet -sivulla.](#)

Lastensuojelu

Terveydenhuollon ammattihenkilöiden velvollisuudesta tehdä lastensuojeluilmoitus noudatetaan sitä, mitä lastensuojelulain 25 §:ssä on säädetty. Terveydenhuollon ammattihenkilöillä on lakiin perustuva velvollisuus lastensuojeluilmoituksen tekemiseen hyvinvointialueelle, mutta ilmoitus voidaan tehdä myös lastensuojelulain 25 a §:n nojalla yhdessä lapsen tai hänen vanhempansa kanssa.

Terveydenhuollon ammattihenkilöillä ei ole oikeutta pidättäytyä lastensuojeluilmoituksen tekemisestä, milloin he ovat tehtävässään saaneet tietää

lapsesta, jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttää mahdollista lastensuojelun tarpeen selvittämistä. Lastensuojeluilmoituksen tarkoituksena on aina lasta koskevan tuen tarpeen selvittäminen.

Yrittäjän arvot ja toimintaperiaatteet

Fysio-, allas- ja fysioterapeuttista ratsastusterapiapalvelua tuottaessaan kohdassa 1.2 mainittu yrittäjä noudattaa fysioterapeuttien yleisiä eettisiä ohjeita: Laillistetun fysio- ja ratsastusterapeutin tehtävänä on terveyden, liikkumisen, toiminta- ja työkyvyn edistäminen ja ylläpitäminen. Fysioterapeutti tuntee terveydenhuollon yhteisen arvopohjan sekä yhteiset tavoitteet ja periaatteet. Hän tukee asiakasta erilaisissa elämäntilanteissa auttaen löytämään voimavarat ja parantamaan elämänlaatua. Fysioterapeutti toimii yhdessä asiakkaan ja muiden asianosaisten kanssa tukien näiden osallistumista asiakkaan kuntoutukseen.

Ammattietiikka perustuu ammatilliseen tietoon ja osaamiseen sekä arvojen ja elämäkokemuksen sisäistämiseen. Niiden avulla hän fysioterapeutti pystyy eettiseen pohdintaan, päätöksentekoon ja oman toimintansa kriittiseen arviointiin. Suomen Fysioterapeuttien Eettiset ohjeet perustuvat fysioterapeuttien maailmanjärjestön WCPT:n eettisiin ohjeisiin ja ne on laadittu kansallisiin tarpeisiin.

Keskeisinä arvoina kohdassa 1.2 mainittu yrittäjä pitää ihmis- ja eläinoikeuksia, sekä ihmis- että eläinyksilöiden kunnioittamista, rehellisyyttä, ystävällisyyttä, luottamuksellista vuorovaikutusta, ammattitaidon ja oman itsensä jatkuvaa kehittämistä. Terapiatyössä yrittäjä seuraa alansa tieteellistä kehittymistä ja hevosten kanssa toimiessaan hän seuraa hevosen käyttäytymiseen ja hyvinvointiin liittyvää tutkittua tietoa ja pyrkii noudattamaan näitä tietoja toiminnassaan tai konsultoimaan asiantuntijoita ja tarvittaessa vetää rajat omalle osaamisen ja toiminnan alueelle.

Hoitoon pääsy

Yrittäjä ylläpitää mahdollisuuksien mukaan julkisesti verkossa tietoa yrityksen asiakaspaikkatilanteesta ja palvelee asiakkaita ilman aiheetonta viivytystä. Mikäli asiakkaalle ei kyetä tarjoamaan hoitoa kohtuullisessa määräajassa, tästä kerrotaan hoitoon hakeutuvalle asiakkaalle aina erikseen.

Asiakkaat pääsevät hoitoon parhaiten yrittäjän itsensä kautta, joko henkilökohtaisesti asioimalla puhelimitse tai sähköpostilla. Yhteystiedot löytyvät yrittäjän nettisivuilta.

Terapiasuhteen aloitus

Terapiasuhteen alussa terapeutti kartoittaa asiakkaan tarpeet ja kuntoutuksen tavoitteet, sekä sopii pitkäaikaiseksi tarkoitetun asiakkaan kanssa erillisen terapiasuunnitelman yksityiskohdista. Asiakkaan kanssa laadittava terapiasuunnitelma perustuu erilliseen asiakkaan kuntoutus- ja hoitosuunnitelmaan, mikäli sellainen on saatavilla. Terapiasuunnitelma uudistetaan kuntoutusjakson päätteeksi tai kerran vuodessa.

Epäasiallisen kohteluun puuttuminen ja potilasasiavastaava

Mikäli asiakas tulee epäasiallisesti kohdelluksi, voi asiakas olla suoraan puhelimitse tai kirjeitse yhteydessä yrityksen kohdassa 1.2 mainittuun yrittäjään epäasiallisen kohtelun oikaisemiseksi. Yrittäjä kirjaa asiakkaalta saadun ilmoituksen muistutuksena ja varmistaa ilmoituksessa kerrottujen epäkohtien poistumisen. Potilaalla on myös oikeus saada alueen potilasasiavastaavalta lisätietoja potilaan oikeuksistaan.

Yrityksen vastaanottotilan seinällä, verkkosivuilla ja tässä omavalvontasuunnitelmassa on potilas- ja sosiaaliasiavastaavista kertova tiedote, josta asiakas saa tarvittaessa lisätietoja potilaan oikeuksistaan. Yrittäjä on kouluttanut itseään potilaiden oikeuksia koskevasta lainsäädännöstä. Sekä yksityisten yritysten että julkisen terveydenhuollon asiakkaita neuvotaan hyvinvointialueen potilas- ja sosiaaliasiavastaavien neuvonnasta, jonka aukioloajat ja yhteystiedot ohessa:

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella sosiaali- ja potilasvastaavina toimivat Jenni Henttonen (vastaava) ja Terhi Willberg. P. 029 1515838. Sähköposti: sosiaali.potilasasiavastaava@luvn.fi.

Neuvontaa puhelimitse ma 10-12, ti, ke, to klo 9-11.

Asiakkaiden itsemääräämisoikeutta kunnioitetaan täysimääräisesti, eikä asiakkaan itsemääräämisoikeutta rajoittavia toimenpiteitä käytetä. Mikäli rajoittamistoimenpiteitä joudutaan käyttämään, muutetaan tätä omavalvontasuunnitelmaa.

Kuntoutus on vapaaehtoista ja potilaalla on aina mahdollisuus kieltäytyä tälle tarjottavista terapiatoimenpiteistä. Menestyksekkäs kuntoutuminen edellyttää tyypillisesti asiakkaalta myös omaa aktiivisuutta ja motivaatiota kuntoutumisensa tukemiseksi, johon pyritään tyypillisesti pääsemään asiakkaan motivoinnilla, ohjauksella ja harjoituksilla. Yrityksellä ei ole erillisiä asiakkaan itsemääräämisoikeuden vahvistamiseksi laadittuja ohjeita tai suunnitelmia. Asiakkaiden tyytyväisyyttä seurataan säännöllisesti kysymällä näiden tyytyväisyydestä yrityksen tarjoamaan palveluun.

1.4 Muistutusten käsittely

- Asiakkailla tai näiden laillisella edustajalla on potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 3 luvun 10 §:n nojalla oikeus tehdä hoidostaan tai kohtelustaan vapaamuotoinen muistutus yrittäjälle.

Myös potilaan omaisella tai läheisellä on oikeus tehdä muistutus, jos potilas ei siihen itse kykene.

- Yrittäjä käsittelee potilaan antamat muistutukset ja varmistaa epäkohtien korjaamisen viipymättä. Saadusta muistutuksesta ja sen perusteella tehdyistä hoitoon liittyvistä ratkaisuista tehdään merkintä muistutuksen antaneen potilaan potilasasiakirjoihin.
- Muistutukset ja niiden perusteella tehdyt toiminnan oikaisuun liittyvät toimet käsitellään soveltuvin osin läpi asiakkaan kanssa ja asiassa tehtyjen oikaisujen pohjalta tehdään tarpeelliset muutokset yrityksen toimintaprosesseihin tai tähän omavalvontasuunnitelmaan.

1.5 Henkilöstö

- Yrityksen henkilökunta koostuu yksinyrittäjänä toimivasta terveydenhuollon ammattilaisesta:

Fysio- ja ratsastusterapeutti Mari Sarpanen

- Yrityksen kanssa Terapiakeskus Onni Oy:n alihankintaa toteutettaessa samoissa tiloissa toimivat seuraavat itsenäiset ammatinharjoittajat ja muut alinhankkijat sekä Terapiakeskus Onni Oy:n osakkaat, joiden kanssa yritys tekee säännöllistä yhteistyötä, mutta jotka eivät kuulu yrityksen henkilökuntaan: Marko Aaltonen, Ville Laine, Lotta Lehtokari, Heidi Abrahamsson, Olli Tavi, Miska Aaltonen, Anne Lönnqvist, Sini Teräs, Sanna Lumminen, Tarja Saari, Armi Olin-Jokiperä, Riitta Sulander, Tiina Nurmi, Anna Segerstråle, Sari Selen ja Erika Rutherford
- Yrityksessä ei käytetä vuokratyövoimaa.
- Yrityksen sijaisuustarpeet pyritään tarvittaessa täyttämään ensisijaisesti alihankkijan tai määräaikaisen työntekijän avulla. Kelan vaativassa lääkinnällisessä kuntoutuksessa ja ostopalveluissa sijaisen on täytettävä samat tilaajan asettamat sopimuksista ilmenevät edellytykset kuin vakituisellekin henkilöstölle asetetaan. Kelan palveluntuottajana sijaisesta on erikseen sovittava Kelan kanssa. Mahdollisen sijaisen pätevyys tarkistetaan etukäteen.
- Opiskelijoiden ja harjoittelijoiden käyttö on rajattua. Opiskelijoiden toimintaa ohjataan nimeämällä näille kirjallisesti ohjaajaksi yrittäjä, joka selvittää opiskelijan edellytykset suoriutua tälle annettavista työtehtävistä aina ennen ensi kertaa tehtäviin ryhtymistä. Opiskelijan tekemiä potilasasiakirjamerkintöjä seurataan ja asiakkaiden kokemuksia tiedustellaan tarvittaessa, jonka lisäksi kuntoutumisen edistymistä seurataan tehtyjen potilasasiakirjamerkintöjen perusteella.

Lasten ja ikääntyvien parissa työskentelevä on velvollinen esittämään ennen palkkauspäätöstään oikeusrekisterikeskuksen alle 6 kk ikäisen rikostaustaotteen. 1.1.2025

alkaen rikostaustaote vaaditaan myös vammaisten parissa työskenteleviltä terveydenhuollon ammattilaisilta. Yrittäjän rikostaustaotteen tarkistamisesta on vastuussa yrittäjän toimintaa valvova aluehallintovirasto tai Valvira.

Ensiapuvalmius

Yrittäjä ylläpitää omaa henkilökohtaista ensiapuvalmiuttaan. Yrityksen toimitiloissa on käytettävissä yleisimmät tarvittavat ensiapuvälineet.

1.6 Asiakas- ja potilastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyden seuranta

- Kuntoutuspalvelut ovat tyypillisesti kasvokkain yhden terapeutin antamia terveyspalveluita, jotka eivät tyypillisesti toteudu lainkaan, jos terapeutti tai asiakas puuttuvat. Yrittäjä seuraa asiakkaiden hoitoon pääsyä ja kuntoutuksen toteutumista. Yrittäjä tiedottaa vapautuvista asiakaspaikoista verkkosivuillaan.
- Yrittäjä hallinnoi työkuormaansa siten, että työkuorma ei muodostu liian kuormittavaksi ja että asiakkaiden kuntoutumisella on aina olemassa onnistumisen edellytykset.
- Kuntoutusalalla erityisiä lakiin perustuvia henkilöstömitoituksia ei ole. Mikäli palvelun tilaajat, kuten Kela tai hyvinvointialueet, esittävät henkilöstön määrää tai laatua koskevia vaatimuksia, niitä noudatetaan.

1.7 Monialainen yhteistyö ja palvelun koordinointi

- Yhteistyö hyvinvointialueen ja muiden terveydenhuollon tai sosiaalihuollon toimijoiden kanssa järjestetään sopimuksen mukaisella tavalla ja tarpeellisella määrällä hoitoneuvotteluja. Tämän lisäksi monialaista yhteistyötä voidaan tehdä esimerkiksi asiakkaan kotikäyntien/arkiympäristökäyntien yhteydessä tai erillisillä verkostokäynneillä, sekä myös puhelimitse ja suojatulla sähköpostilla.

1.8 Toimitilat ja välineet

Kuvaus potilasturvallisuuden kannalta kriittisten tilojen suunnittelusta sekä tilojen soveltuvuudesta käyttötarkoitukseensa

Tämän toimintayksikön omavalvontasuunnitelma kattaa seuraavat fyysiset palvelupisteet:

Palvelupiste 1 Rauhalan tallilla osoitteessa Rauhalantie 161 02440 Luoma.

Palvelupiste 2 Pihattotalli osoitteessa Peringintie 10 02760 Espoo

Palvelupiste 3 Fysioterapian palvelupiste Vuoriharjuntie 32A 02330 Espoo

Tilojen esteettömyys

Yrityksen toimitilat järjestetään asiakaskunnan tarpeiden edellyttämällä tavalla esteettömiksi siten, että kaikkia yrityksen asiakkaita voidaan kohtuullisesti palvella. Talliympäristössä ratsastusterapeutti tarvittaessa avustaa asiakasta liikkumaan talliympäristössä huomioiden myös vuodenajan sääolosuhteet.

Uimahalliympäristöissä yrittäjä varmistaa, että asiakas pääsee terapia-altaalle ja sieltä takaisin turvallisesti huomioiden märät ja liukkaat alustat. Tarvittaessa asiakkaan mukaan on sovittu avustaja. Palvelupisteiden rakennusten on täytettävä rakennusluvan aikana voimassa olleet esteettömyysvaatimukset.

Pelastussuunnitelma

[Pelastuslain 15 §:n](#) mukaan rakennukseen, joka on poistumisturvallisuuden tai pelastustoiminnan kannalta tavanomaista vaativampi tai jossa henkilö- tai paloturvallisuudelle aiheutuvan vaaran tai vahinkojen voidaan arvioida olevan vakavat, on laadittava pelastussuunnitelma. Pelastussuunnitelman laatimisesta vastaa rakennuksen tai kohteen haltija.

Yrittäjä on perehtynyt pelastussuunnitelmaan suunnitelman edellyttämällä tavalla.

Kuvaus tilojen järjestämisestä, kulunvalvonnasta sekä murto- ja palosuojauksesta

Fysioterapeuttinen ratsastusterapia toteutuu pääosin ulkona ratsastaen tai hevosta hoitaen. Erittäin huonolla kelillä hoitotoimia voidaan tehdä sisällä tallissa joko ns leveämmällä hoitopaikalla vesikarsinassa tai hevosen omassa karsinassa. Tallissa on wc ja lämmin oleskelutila, jota asiakkaat voivat tarvittaessa käyttää. Terapian alussa asiakkaan kanssa katsotaan tarkemmin, mitä reittiä hän parhaiten pääsee lämpimään tilaan tai missä hänen on hyvä odottaa terapian alkua.

Rauhalan talli sijaitsee tilan pitäjän pihassa, jonka ympäristössä myös tallimestarin koti. Tallipihassa on kirkas valaistus.

Pihattotallin hevoset asuvat vapaana pihatossa. Tallirakennus on käytössä hoitotilanteissa ja sairastapauksissa.

Paloturvallisuus vaatii ennaltaehkäisyä huomioiden riskitekijöitä kuten sähköturvallisuus. Sammutusvälineet ja vesiletkut on oltava saatavilla ja käytävät pidettävä vapaina eläinten ja ihmisten nopeaa pelastamista varten.

Fysioterapeuttisen ratsastusterapian toimistotyöt tapahtuvat erillisessä osoitteessa, jossa paperimuotoista materiaalia, jota ei ole erikseen digitaalisesti varmennettu, säilytetään palosuojatuissa tiloissa.

Kuvaus siivous, jätehuoltoon ja ongelmajätteiden käsittelyyn liittyvistä menettelyistä

Tilat siivotaan päivittäin ja tarvittaessa useamminkin. Jätehuolto on järjestetty kunnallisen jätehuollon kautta. Kuntoutusyritysten toiminnassa ei tyypillisesti synny erityisen vaarallisia jätteitä. Mikäli vaarallista jätettä kuitenkin syntyy, kerätään ne erikseen merkittyyn vaarallisen jätteen astiaan, esimerkiksi tartuntavaarallisten jätteiden astiaan. Käytetyt hoitohygieniaan liittyvät kertakäyttövälineet kuten esim. maskit hävitetään asianmukaisesti.[\[JS2\]](#)

Käytettävien välineiden huolto ja perehdytys

Yrittäjä vastaa toimialueellansa käytettävien välineiden asianmukaisesta huollosta. Fysioterapeuttisessa ratsastusterapiassa ei käytetä laitteita.

1.9 Lääkinnälliset laitteet, tietojärjestelmät ja teknologian käyttö

Yrittäjän palveluissa ei ole lääkinällisiä laitteita.

Potilastietojärjestelmät

Käytössä oleva potilastietojärjestelmä täyttää asiakastietolain (laki 703/2023) vaatimukset ja se löytyy Valviran tietojärjestelmärekisteristä. Mahdollisen uuden järjestelmän löytyminen tietojärjestelmärekisteristä tarkistetaan yrittäjän toimesta ennen järjestelmän käyttöönottoa. Potilastietojärjestelmä on liitetty Kanta-palveluiden potilastietovarantoon, mikä tarkoittaa sitä, että yrityksen asiakkaiden potilastiedot kirjataan Kanta-palveluihin. Asiakas voi Omakanta-palvelusta määritellä luovutetaanko tietoja Kanta-palveluiden kautta sähköisesti muille sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajille hoidon tarpeen niin edellyttäessä.

TAI

Yrittäjä pitää manuaalista potilasrekisteriä erillisessä suojatussa ja lukitussa tilassa, jossa potilasasiakirjoja säilytetään lukitussa arkistokaapissa.[\[JS3\]](#)

Ostopalvelutilanteet

Kohdassa 1.2 mainittu yrittäjä ei käytä ostopalvelua tai alihankintaa fysioterapeuttisessa ratsastusterapiassa. Mahdollisessa terapeutin tai hevosen sairastumistilanteessa, ratsastusterapia pyritään järjestämään kohtuullisella aikataululla kuntoutussuunnitelman tai maksusitoumuksen voimassaolon aikana. Mikäli tämä ei ole mahdollista, asiakasta autetaan löytämään toinen fysioterapeuttisen ratsastusterapian tuottaja.

Etävastaanotto tai etäterapia

Etäpalveluita käytetään tietoturvallisella tavalla siten, että asiakas on luotettavasti tunnistettavissa. Ennen kasvokkain alkaneen terapian siirtämistä etäterapiaksi varmistutaan kuntoutuja-asiakkaan tietoteknisistä edellytyksistä suoriutua terapiasta myös etänä, joko asiakkaan tai palveluntuottajan laitteilla, kuten tabletilla, tietokoneella tai puhelimella.[\[JS4\]](#)

Yleinen kuvaus palveluyksikön käytössä olevista lääkinnällisistä laitteista

Yrittäjä käyttää kaupallisia liikunta- ja kuntoutusvälineitä, jotka ovat aina CE-merkittyjä. Kuntoutuksessa saatetaan käyttää myös omavalmisteena tehtyjä kuntoutuksen apuvälineitä, kuten terapiavyötä, kommunikoinnin apuvälineitä tai muita harjoitusvälineitä, joilta ei edellytetä CE-merkintää.

Yrittäjän tietoon saatetut välinerikot korjataan ja muut mahdolliset ongelmat välineistössä oikaistaan viipymättä.

1.10 Lääkehoitosuunnitelma

- Yrityksessä ei järjestetä lääkehoitoa, eikä käsitellä lääkkeitä, joten erillistä lääkehoitosuunnitelmaa ei ole.

1.11 **Asiakas- ja potilastietojen käsittely ja tietosuoja** **Potilaan yksityisyyden suoja ja potilastietojen luovuttaminen**

Jo pelkkä tieto terveydenhuollon asiakkuudesta on lain mukaan salassa pidettävä potilassalaisuuden suojaama tieto. Yrityksen asiakas- ja potilasrekisteri on salainen sekä tarpeellisin toimenpitein suojattu sekä teknisesti että organisatorisesti.

Mahdolliset virheelliset asiakastietokirjaukset korjataan aina viipymättä riippumatta siitä, miten tieto virheellisestä merkinnästä on tullut ilmi. Potilaan yksityisyyden suojaa tai muita oikeuksia ja vapauksia vakavasti vaarantavista tietoturvaloukkauksista kerrotaan aina rekisterinpitäjän toimesta EU:n tietosuoja-asetuksen mukaisesti viipymättä potilaalle itselleen tai tämän lailliselle edustajalle, kuten edunvalvojalle tai hoitajalle.

Asiakastietoja luovutetaan eteenpäin vain lakiin perustuvasta syystä, asiakkaan erillisellä suullisella tai kirjallisella suostumuksella tai potilaan Kanta-arkistoon antaman tietojen luovutusluvan perusteella. Suullisesta tietojen luovutussuostumuksesta tehdään aina erillinen merkintä asiakasasiakirjoihin.

Kanta-arkistoon liittyneellä palveluntuottajalla on velvollisuus kirjata kaikki rakenteisesti kirjatut potilasasiakirjamerkinnot valtakunnalliseen potilastiedon arkistoon (Kantaan). Asiakas voi halutessaan kieltää tietojen edelleen luovuttamisen Kanta-palveluiden kautta, mutta Kantaan kirjaaminen on aina Kanta-palveluihin liittyneen palveluntuottajan lakisääteinen velvollisuus.

Lakiin perustuissa ostopalveluissa, kuten hyvinvointialueiden tai näiden yhteistyöelinten sekä Helsingin kaupungin tilaamien sote-palveluiden osalta rekisterinpitäjä on lakisääteisesti palvelut tilannut taho. Rekisterinpitovastuun kuuluessa ostopalveluissa tilaajalle, ei asiakkaalla ole erillistä mahdollisuutta kieltää tai sallia asiakastietojen palauttamista tilaajalle.

Kelan kuntoutuspalveluiden ja Kelan kuntoutuspsykoterapian osalta palveluntuottaja on aina itsenäinen potilas- ja asiakastietojen rekisterinpitäjä, eikä tietoja luovuteta eteenpäin lähettävälle tai muulle taholle ilman potilaan suostumusta tai lakiin perustuvaa syytä. Kelan kuntoutuksen osalta lakiin perustuva syy voi olla kuitenkin esimerkiksi Kelan esittämä Kelan kuntoutuslakiin perustuva pyyntö saada tietoja kuntoutuksen edistymisestä, jos tiedolla voi olla vaikutusta etuuspäätöksen käsittelyyn.

Asiakasasiakirjojen käsittely yrityksen sisällä

Asiakasasiakirjojen kuten potilasasiakirjojen käsittelyssä noudatetaan EU:n yleistä tietosuoja-asetusta sekä lakia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä (703/2023). Yrityksessä noudatetaan myös Kanta-arkiston toimintamalleja. Yrityksen tietoturvaa ja tietosuojaa on suunniteltu täsmällisemmin erillisessä lakisääteisessä tietoturvasuunnitelmassa, joka ei ole julkinen asiakirja.

Yrittäjä käy vähintään kerran vuodessa tietoturvan ja tietosuojan kertaus- ja täydennyskoulutuksen esimerkiksi Kanta extranetin verkkokoulutuksina tai ulkopuolisen toimijan järjestämänä verkko- tai läsnäkoulutuksena.

Yrityksen tietosuojavastaavana toimii Mari Sarpanen, p.0503843331, joka tekee yhteistyötä yrityksen sähköisen potilastietojärjestelmän Diariumin henkilökunnan kanssa.

Yrityksellä on käytössä sähköinen potilastietojärjestelmä ja yritys on liittynyt Kanta-palveluiden potilastiedon arkistoon (potilastietovarantoon).

Lisätietojen osalta yrityksen asiakkaiden käytettävissä on aina EU:n tietosuoja-asetuksen mukainen tietosuojaseloste.

1.12 Säännöllisesti kerättävän ja muun palautteen huomioiminen

Palautteen kerääminen ja muistutukset

Asiakkailta kerätään muuten palautetta aina kuntoutusjakson päättyessä keskustellen tai kirjallisesti asiakkaan ja/tai hänen läheisensä kanssa. Tähän

omavalvontasuunnitelman osioon kirjataan miten ja millä välineillä palautetta on kerätty.

Terveystenhuollon asiakkailla on aina oikeus tehdä potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 3 luvun mukainen muistutus. Palveluntuottajan on käsiteltävä muistutus asianmukaisesti ja siihen on annettava kirjallinen vastaus kohtuullisessa ajassa muistutuksen tekemisestä. Vastaus on perusteltava asian laadun edellyttämällä tavalla.

Muistutuksen tekeminen ei rajoita asiakkaan oikeutta tehdä saamastaan palvelusta kantelua valvovalle viranomaiselle, eli aluehallintovirastolle tai Valviralle.

2. Omavalvonnan riskienhallinta

2.1 Palveluyksikön riskienhallinnan vastuut, riskien tunnistaminen ja arvioiminen

Yrittäjällä on velvollisuus ilmoittaa palvelunjärjestäjälle (hyvinvointialue tai Helsingin kaupunki) ja valvontaviranomaiselle (aluehallintovirasto tai Valvira) yrittäjän omassa tai tämän alihankkijan toiminnassa ilmenneet asiakas- ja potilasturvallisuutta olennaisesti vaarantavat epäkohdat sekä asiakas- ja potilasturvallisuutta vakavasti vaarantaneet tapahtumat, vahingot tai vaaratilanteet sekä muut sellaiset puutteet, joita yrittäjä ei ole kyennyt tai ei kykene korjaamaan omavalvonnallisin toimin. Ilmoitusvelvollisuutta ei ole, mikäli yrittäjä kykenee omatoimisesti korjaamaan puutteet tai uhkaavat puutteet itsenäisesti omilla toimillaan.

Yrittäjä tekee turvallisuuden suhteen yhteistyötä tallin omistajan kanssa, joka on vastuussa talliympäristön turvallisuudesta. Tukes (Turvallisuus- ja kemikaalivirasto) valvoo ratsastus- ja ravipalveluiden sekä hevosten täysihoidtopalveluja tarjoavia talleja, johon Rauhalan talli ja pihattotalli lukeutuu. Tallin turvallisuudessa painopiste on asiakkaiden opastamisessa ja tilojen kunnossapidosta. Fysioterapeuttista ratsastusterapiaa tuottava yrittäjä opastaa omia asiakkaitaan turvallisesta toiminnasta talliympäristössä.

Toiminta poikkeus- ja häiriötilanteissa sekä toimintaohjeet näihin tilanteisiin

Väkivaltatilanteet

Yrittäjä pyrkii ehkäisemään väkivaltatilanteita tunnistamalla potentiaaliset väkivaltauhkatilanteet mahdollisimman aikaisin etukäteen. Yrityksen tai yrittäjän

toimintatapaan ei kuulu väkivalta missään muodossa. Tilanteen rauhoittamiseksi käytetään aina muita keinoja. Asiakkaiden tai yrittäjän turvallisuuden niin edellyttäessä yrittäjä on velvollinen kutsumaan paikalle poliisin ratkaisemaan väkivallan uhkan tai selvittämään jo tapahtunutta väkivaltaa.

Tapaturmatilanteet

Yrityksellä on erillinen potilasvakuutuslain mukainen potilasvakuutus, joka kattaa hoitotilanteissa tapahtuneet tapaturmat. Edellytyksenä on, että tapaturma tapahtuu hoito- tai tutkimustilanteen yhteydessä.

Yrittäjä huolehtii tapaturmariskien torjunnasta esimerkiksi talviaikana torjumalla liukkautta (esimerkiksi hiekoittamalla) yrityksen toimipisteelle saavuttaessa tai järjestämällä muulla tavoin asiakkaille turvalliset kulkuyhteydet yrityksen toimitiloihin.[\[JS5\]](#)

Sähkökatkot ja muut poikkeukselliset tilanteet

Yrityksessä on asiakasturvallisuuden edellyttämät välineet ja osaaminen välineiden käyttöön myös sähkökatkotilanteessa. Yrityksellä on jatkuvan potilasturvallisuuden edellyttämä varasto kriittisiä hoito- ja hoivatarpeita tai tarvikkeita, jotta hoito tai kuntoutus voidaan myös poikkeus- tai häiriötilanteessa keskeyttää asiakasturvallisella tavalla.

2.2 Riskienhallinnan keinot ja toiminnassa ilmenevien epäkohtien ja puutteiden käsittely

Kuvaus menettelystä, jolla epäkohdat korjataan

Epäkohtien korjaaminen on lähtökohtaisesti yrittäjän (lain mukaisen vastuuhenkilön) itsensä vastuulla. Asiakas- ja potilasturvallisuutta heikentävät epäkohdat toiminnassa tai laitteistoissa korjataan välittömästi.

Valvontaviranomaisen antama ohjaus ja päätökset

Palveluyksikön omavalvontasuunnitelmaa tehtäessä ja muutettaessa on otettava huomioon valvontaviranomaisten antama ohjaus ja päätökset.

Tähän kohtaan kirjataan, mitä muutoksia viranomaisten antaman ohjauksen tai päätösten perusteella on tehty, jos ohjausta on saatu.

Tätä suunnitelmaa laadittaessa viranomaisten antamaa ohjausta tai toimintaa koskevia päätöksiä ei ole ollut.

3.3 Riskienhallinnan seuranta, raportointi ja osaamisen varmistaminen

Kuntoutuksen tyypilliset riskit ja raportointi

Kuntoutuksen suurimmat riskit fysioterapeuttisessa ratsastusterapiassa liittyvät tyypillisesti hevosen kanssa toimimiseen, sillä hevonen on ns. pakoeläin, joka voi reagoida yllättävissä tilanteissa normaalista poikkeavalla tavalla. Lisäksi fysioterapeuttisen ratsastusterapian tyypillisenä riskinä on muuttuvat sääolosuhteet sekä elävästä ympäristöstä, kuten muut hevoset, koirat ja villieläimet sekä muut ympäristössä liikkuvat ihmiset, kulkuneuvot ja koneet. Sääolosuhteista ukkonen sekä talvemmallalla liukkaus ja lumi aiheuttavat turvallisuusriskejä ratsastusterapian toimintaympäristössä.

Yrittäjä huomioi fysioterapeuttiseen ratsastusterapiaan liittyvät riskit seuraavasti:

1. Terapiahevonen on tehtävänsä luonteensa puolesta valittu rohkea ja rauhallinen yksilö, jonka reagoititapa yllättävässä tilanteessa on tyypillisemmin pysähtyä katsomaan uutta tai yllättävää asiaa. Pakoeläimen kuitenkin ollessa kyseessä, hevonen saattaa joskus reagoida yllättävässä tilanteessa niin että yrittää lähteä pakoon, jonka vuoksi hevosta on koulutettu seisomaan paikoillaan yllättävissä ja hevoselle hermostuttavissa tilanteissa. Hevosta koulutetaan jatkuvasti ns.positiivisen vahvистeen avulla, mikä parantaa hevosen luottamusta ratsastusterapeuttiin ja lisää hevosen motivaatiota yhteistyöhön ratsastusterapeutin kanssa. Ratsastusterapeutti tarkkailee hevosen vointia päivittäin, sillä erilaiset kivut tai vaivat lisäävät hevosten reaktiivista ja normaalista poikkeavaa käytöstä. Hevosen hyvinvointi ja luottamus ratsastusterapeuttiin ovat ensisijaisia turvallisen ratsastusterapian peruspilareita. Ratsastusterapeutti järjestää hevoselle mahdollisimman lajinomaisen elinympäristön, jossa hevonen saa elää stressitöntä elämää. Lajinomainen elinympäristö tarkoittaa mahdollisuutta ulkoilla muiden

hevosten kanssa mahdollisimman paljon vapaana tarhassa tai laitumella, jonka koko on vähintään 500 neliötä/hevonen ja mahdollisuuksien mukaan saaden heinää vähintään 4 kertaa päivässä, mutta mieluiten useammin vatsan hyvinvoinnin ja stressittömyyden kannalta. Hevosen hampaista ja kavioista huolehditaan säännöllisesti ja eläinlääkäriä, eläinfysioterapeuttia tai osteopaattia käytetään aina sellaisen vaivan ilmaannuttua jota ei itse pystytä hoitamaan. Yrittäjä huolehtii myös siitä, että hevosen fyysinen kunto ja lihastasapaino mahdollistavat hevosen työn kantaa asiakkaita, mikä tarkoittaa sitä, että hevosen liikkuminen on sillä tavalla monipuolista, että fysiikka voi kehittyä tai ei heikkene niin että hevonen kipeytyisi työstään terapiahevosena.

2. Yrittäjä käyttää avustajaa ratsastusterapiatilanteissa tarvittaessa jotta yllättävissä tilanteissa toinen henkilö rauhoittaa hevosta ja yrittäjä tukee ratsastajaa.

3. Yrittäjä kiinnittää tarkasti huomiota ympäristössä tapahtuneisiin muutoksiin ja hakee tietoa lähiympäristössä eläviltä ja toimivilta ihmisiltä esim. villipetojen havainnoista päättäessään avustajan tarpeesta.

Infektioiden torjuntasuunnitelma (tartuntatautilain 17 §)

Tartuntatautilain 17 §:n mukaan terveydenhuollon palveluntuottajalla on oltava infektioiden torjuntasuunnitelma. Toimintayksikössä noudatetaan THL:n infektioiden torjuntaohjeiden tavanomaisia varotoimia. [Tavanomaiset varotoimet ovat luettavissa tällä sivulla](#). Sivun sisältö tallennetaan myös erillisenä PDF:nä tai tulosteena käytettäväksi siltä varalta, että verkkosivu ei ole toiminnassa.

Läheltä piti -tilanteet ja muiden vaaratilanteiden käsittely

Yrityksessä kirjataan vaaratapahtumat ylös yrityksen potilastietojärjestelmästä löytyvään yhteiseen tilaan tai vaihtoehtoisesti manuaalisen potilaskortiston yhteyteen erilliseen vaaratilanteiden vihkoon.

Vaaratapahtumiin ei kirjata potilaiden tai asiakkaiden henkilötietoja. Vaaratapahtumakirjaukset eivät korvaa asiakaskohtaisia potilas- ja asiakasasiakirjamerkintöjä, vaan ovat täydentäviä tietoja esimerkiksi yrittäjän tapaturmavakuutusta tai riskien ehkäisyä varten.

Yksinyrittäjä kertoo kirjaamansa vaaratapahtumat päivittäessään omavalvontasuunnitelmaa.

3.4 Ostopalvelut ja alihankinta

Ostopalvelutuottajien palvelutuotantoa valvotaan pääosin samoin keinoin kuin yrityksen omaakin tuotantoa: seuraamalla asiakkaiden kuntoutumisen kehittymistä, laadittuja potilasasiakirjoja sekä kysymällä asiakkaalta palautetta. Saatua tietoa täydennetään säännöllisellä alihankkijan kanssa käydylä vuoropuhelulla näistä aiheista.

3.5 Valmius- ja jatkuvuudenhallinta

Yrittäjä vastaa henkilökohtaisesti yrityksensä valmius- ja jatkuvuudenhallinnasta ja valmius- ja jatkuvuussuunnitelmasta.

3. 6 Omavalvontasuunnitelman toimeenpano, julkaiseminen, toteutumisen seuranta ja päivittäminen

4.1 Toimeenpano

Ajantasainen omavalvontasuunnitelma on yrittäjän itsensä laatima ja saatavilla kaiken aikaa yrityksen kotisivuilta ja yrityksen sisäisestä tietoverkosta. Omavalvontasuunnitelman muutokset tehdään ja päivitetään verkkoon tarpeen mukaan.

Omavalvontasuunnitelmaan tehdyt muutokset otetaan yrittäjän arkeen ja käytäntöihin.

3.2 **Julkaiseminen, toteutumisen seuranta ja päivittäminen**

Omavalvontasuunnitelma on nähtävillä yrityksen verkkosivuilla. Suunnitelma on saatavilla sekä sähköisesti että tarvittaessa paperitulosteena. Suunnitelmaan kirjataan viimeisin päiväys, jolloin suunnitelmaa on muutettu, jotta asiakkaiden saatavilla on aina suunnitelman uusin versio.

Yrittäjä varmistaa itse omaevalvontasuunnitelman lisäämisen yrityksen verkkosivuille joko henkilökohtaisesti tai käyttämällä tarpeellista apua, kuten verkkosivujen erillistä ylläpitäjää.

Omaevalvontasuunnitelman havainnot ja päivitykset käsitellään ja julkaistaan heti tarpeen mukaan tai kun omaevalvontasuunnitelman seuranta muutoin toteutetaan.

Omaevalvontasuunnitelman toteutumisen seurannan tulokset julkistetaan yrityksen verkkosivuilla vähintään neljän kuukauden välein.

Allekirjoitus, aika ja paikka

Espoossa 3.9.2025

Mari Sarpanen

Fysio-ja ratsastusterapeutti